

Jazzfestivalurinn - hóskvöld

Theodor E. D. Olsen og
Dáníal Hoydal ummæla



Út, út, út!

Far út og finn teg sjálfan, var boðskapurinn hjá Niels Præstholt til áhoyrarann, ið var farin út hetta kvöldið

Tað mest forkunnuga ella forvitnisliga á festivalinum í ár mundi vera tað serliga verkið, sum festivalurinn hevði bílagt, og sum var gjørt júst til hetta høvið. Tónaskaldið, sum heitt var á, er ein dani við føroyskum blóði blandað uppí. Hann eitur Niels Præstholt og er sera virkin bassleikari. Verkið er skrivað til bólkinn Embla, sum er samansettur av eini jazz sekstett við trimum strúkarum afturat.

Embla

Navnið Embla er úr norrønu gudalærni og er heitið á fyrstu kvinnuni sambært norrønu mytologiini. Tú fert at hugsa um bólkinn Yggdrasil, har okkara egni Kristian Blak er við. Til felags hava bólkarnir meira enn norrøna navnið. Teir eru samansettir av tónleikarum úr fleiri norðurlöndum, og teir spæla modernaðar komposisjónir, sum heldur eru bygd á temu og hugløg enn á ávis stílslog - so um man skal kalla tað jazz, klassiskt ella okkurt heilt annað, er ilt at siga.

Tað er av tí sama heldur ikki av tilvild, av nevnið á bólkunum báðum er norrøn. Niels Præstholt og Embla eru stuðlað av NOMUS, tí norðurlandsku tónleikanevndini, og tað er helst júst tí, at bólkurinn er ein norrøn tvørmentunarlig verkætlan.

Verkið

I skránni varð lýst við at verkið ÚT, ÚT, ÚT! er merkt av Føroyum og at grundarlagið undir verkinum er føroysk mentan. Bólkurinn legði ógíliga harðliga og larandi til brots, og tú spurdi teg sjálfan, um hetta var fatanin, tónaskaldið hevði fingið av Føroyum. Tónarnir blíðkaðust skjótt aftur, men tú hevði ilt við at kenna nakað føroyskt

aftur ímillum teirra. Ikki fyrr enn móti endanum hoyrdist okkurt kent. Eftir næstan at hava verið so víða um - víðvíkjandi rútmu, tempo og takt sum tilber - endaði komposisjónin við eini variasjón yvir eitt kent føroyskt skjaldur.

Tónleikararnir

Tað var tyðiligt, at tað var ein frumframsøsla. Tónleikararnir vóru sera nærlagdir og konsentreraðir. Av og á sást, at onkur hevði mist seg burtur. Verkið var bytt upp í satsir, og allir leikararnir høvdu nótablød frammanfyri sær, men henda sermerka samansetingin av tónleikaligum íblástri úr øllum heiminum, gjørdi ikki uppgávuna lætta hjá teimum.

Dugnalgir vóru teir. Strúkararnir høvdu lyndi til at hvørva - bæði í komposisjónini og í ljóðmyndini, men jazz sekstettin spældi sera væl. Thomas Gustavson á sopranino sax og Nils Olav Johansen á guitar skaraðu framúr við sínum spennandi improvisasjónsinnsløgum. Trummuspælari var eisini frálíkur.

Yvirhøvar

Samantikið var tað eitt sera spennandi verk, og teir fáu áhoyrararnir, sum vóru við frá byrjan hetta hóskvöldið, vóru eina góða uppliving ríkar. Niels Præstholt hevði sanniliga verið úti um seg og savnað tilfar. Tað er nakað um tað, hann sigur. Man má fara út at læra verðina at kenna - júst tí, at tú samstundis lærir teg sjálfan at kenna...



Ekta Cameron

Sum tann einasti á festivalinum í ár er Etta úr heimlandi jazzins og hon leiddi okkum rættiliga aftur til røturnar

Nú var salurin enn einaferð fullur. Eftir at Magni Christiansen hevði fingið fjóldina í gospelhýr, tók amerikanska gospelsangarinnan Etta Cameron yvir. Hon gjørdi øll bilsin við at koma røkandi mitt gjøgnum salin og upp á senuna - eins og var salurin ein kirkja og hetta eitt kirkjugölv hon skuldi tvørturum, fyri at sleppa at syngja.

Hon legði hart út við tveimum so vælkendum lögum sum "Down by the Riverside" og "Nobody Knows the Trouble I've Seen". Síðan bjóðaði hon Tórshavn Gospel Workshop Choir, sum hon kallaði tað, á pallin. Hetta kórið var eitt

ikki so ótrúlig sum røddir hjá gospelsangarinnunum onkuntíð eru, men hon hevði sálina við, og dugdi sera væl at spæla upp á sínar streingir.

Dirvi

Kórið var eitt havt um beinið, kundi ein bersøgin áhoyrari funnið upp á sagt, men her kann viðmerkast, at tað er sera djavt av Ettu Cameron at lova eina konsert við einum kóri, hon einki veit um og bert hevur vant í trý kvöld.

Hetta var kvöldið, tá fólkið var við, og lív var í salinum. Og tað er í øllum førum eitt gott ynski hjá teimum vitjandi at fáa uppfyllt.

Etta Cameronum vitjandi í Føroyum á triðja sinni

MYNDIR: JENS KRISTIAN VANG

Magni Christiansen og hansara manning, ið rættiliga hava gjørt vart við seg á tí føroyska gospeltinginum í ár



Ein Oasa í Norðurlandahúsinum

Klokkan var blivin nýggju og tveir bólkir stóðu á skránni í senn, so nú mátti veljast. Country/gospel við Magna Christiansen ella JazzOasis. Nýggja stjørnan á føroyska gospelhimmalinum úr Kvívík hevur júst givið fløgu út, so har hevði man møguleikan at hoyra tað nýggjasta frá hansara hond. Sjáldsamari er høvið at sleppa at hoyra eina

føroyska jazztrío - serliga við eini so forvitnisligari manning sum Edvard Nyholm Debes, Herluf Lützen og Jónleif Jensen. Av og á hugsar tú: Hví fara hesin og hasin ikki saman um at spæla, tá ið tú heldur, at onkir tónleikarar høvdu hóskað væl saman. Soleiðis er tað eisini við hesum trimum. Teir eru nøkumlunda um sama aldur, líkjast eisini í royndum sum

leikarar og dáma at spæla sama slag av tónleiki. Og teir funnu eisini saman um bólkinn JazzOasis, sum hevur spælt eitt sindur her og har, men sum við festivalinum rættiliga tykist at ætla at staðfesta seg.

Trio í røttum umhvøvi

Tað vóru slagarar úr *The Real Book* - bíbliu jazzleikarans - sum

ljómaðu inni í lítlu dansistovuini. Stovan hóskaði væl til sovrørnan café jazz, og tað var stundum, tú gloymdi, at tú vart í Norðurlandahúsinum og ikki í onkrum jazzklubba. Hesa kensluna saknar man eitt sindur sum jazzleikari á festivalinum. Jazzurinn hevur røtur og hoyrir til í tí lítla skýmliga klubbanum, har hann kann fylla alt rúmið, og tónleikararnir hava tætt

samband við áhoyrarann. Ein trio er eftir mínum tykki er tann ideella jazzmanningin, og hon kemur har av álvara til sín rætt.

Føroyskir slagarar

Men bróðurparturin av skránni hjá JazzOasis var faktiskt sjálgjörð lög. Teir høvdu allir triggir skrivað lög, og tey vóru knasandi góð. Serliga væl dámdi mær jazzútsetingina av lagnum

hjá Ega Dam "Selatrað 8. juli", sum Herluf hevði gjørt.

Høvuðsskoðsmálið til teirra er, at tað swingaði. Tey hava skiliga vant nógv, tí bæði byrjan og endi á øllum lögum sótu væl, men tað skal sanniliga eisini nógv venjing til at fáa tað at swinga, sum tað gjørdi her.